

Köszöntjük a volt antifasiszta behörtöztöket tiz esztendőszervezetét

Elismeréssel, mélyszéles háldóval hajlítjuk meg az ember- és szabadságszereket, a béke és haladás zászlaját az illegális idők antifasiszta harcosai előtt, akik közül számosan áldozták fel életüket az emberiség boldogabb, félelemmentes jövőjéért.

Tiz esztendője alakult meg a FIAPP, mai nevén AFDA, amely a volt antifasiszta üldözöttek hatalmas szervezete lett. Ez a szervezet a volt antifasiszta harcosok nemzetközi napján, április 11-én, mivel 1945-ben ezen a napon szabadult fel a diadalmason előnyomuló szovjet hadsereg sok más hasonló tábor után, a hitleri Németország egyik legkegyetlenebb vesztőhelyét, a Buchenwald-i haláltábor.

Buchenwald-ban, a fasiszmus más üldözötteivel együtt, számos öntudatosan harcoló antifasiszta lelke haldít, ezért ez a nap nemcsak a kommunizmus, hanem minden szabadságszerező ember számára soha el nem felejtendő figyelemfelkeltő jelent.

Mindazok, akik nem kívánják, hogy újabb haláltáborokban gyaldázzanak meg mindent, ami emberhez méltó, sohasem lankadó erővel harcolnak a fasiszmus felosztató, akárhány imperialista aljas tervei ellen. Ennek a harcnak napjainkban semmivel sem kisebb a fontossága, mint bármikor eddig, az utóbbi évtizedek során.

Magyarországon a múlt év őszén már kimutatták fogjukfehérjét az imperialistától bátorított, börtönből kiszabadított fasiszták, izelítők által minden eddigi kegyetlenségek megcsúfoló, gonosz szándékaitól.

Ezekben a rettenetes napokban, amikor az ellenforradalom hamis jelszavakkal számos megtévesztett embert foghatott szekerébe, az illegális harcosok Magyarországon is szilárdan álltak az emberiség talaján. Nem véletlen ez, mert akik már saját bőrükön érezték a nyugati imperialisták támogatott fasiszma karmait, nem ülnek fel semmiféle megtévesztő propagandák.

Az illegális harcosok a proletár nemzetköziség zászlajának rettenthetetlen hordozói. Ok ismerik a kizsákmányolók uszító propagandájának minden fajtáját, melynek egyik legmérgezőbb fegyvere a nemzetiség közötti gyűlölet szítása, a szovinizmus, a szélsőséges nacionalizmus hirdetése.

Akik szenvedő hősei voltak a burzsoázia-ellenes rendszer kegyetlenül kizsákmányoló politikájának, nem inognak meg a felszabadulás után még akkor sem, ha az új világ építése nem járhat kisebb-nagyobb zökkenők nélkül.

gyobb zökkenők nélkül. Az illegális harcosok jól tudják, hogy minden, a szocializmus építése közben követett hiba, vagy érezhető hiány parányi törpül a munkásszáj szünetével szemben, ha a volt kizsákmányolók újra a nép közé kerülhetnek.

Nézzünk körül a világban. Brenntag nyugatnémet külügyminiszter a napokban tartott választási beszédében teljes nyíltsággal hangzott, milyen nagyjelentőségű legyen a bonni militaristák számára, hogy a nyugati imperialisták alomjegyeivel látják el az új, támadó szándékú nyugatnémet hadsereget. A hitleri haláltáborok volt létesítményei, közöttük a tömeggyilkos Speidel tábornok vezető szerephez jutnak, nemcsak a nyugatnémet revansista hadseregben, hanem az Eszaktallanti tömb agresszív katonai csoportosulásokban is.

Az Amerikai Egyesült Államok imperialista köréi fokozzák a demokrácia ellenségeinek biztatását és támogatását és hatalmas összegeket fordítanak a szocialista tábor országai ellen elkövetett jelforgató tevékenységek pénzéért.

Mindenkinek arra kell figyelmeztetnie a munkásszáj, a dolgozó parasztság, az értelmiség legjobbjait, hogy egyetlen pillanatra sem szabad letenniük egyik kezikből az építést, a termelés eszközeit, a másiktól a fegyvert, amelyet állandóan az ellenséggel szembe kell szegezniük.

Példaképpen állnak előttünk az illegális fasiszta ellenes harc vitézei. Ok rettenetes körülmények között sem riadtak vissza a legszívesebb, legkegyetlenebb harcok, amelynek győzelméért bármilyen pillanatban feláldozták volna életüket is.

Ma a fasiszmus elleni harcunk hatalmas szocialista tábor támogatja, élén a Szovjetunióval, a fasiszma fegyveres erejének dicső megsemmisítőjével. A fasiszma elleni harc mellett nyilatkozik meg az egész becsületes világ közvéleménye. Olyan erő ez, amelynek térdre kell kényszerítenie a poklok minden gonoszát és amelynek győzelme a nép ellenségeivel szemben pillanatra sem lehet kétséges.

Fennállásuk tízedik évfordulóján forró, eludási köszöntésünket küldjük az AFDA-nak, további erőt és harci győzelmeket kívánunk az illegális antifasiszta harc valamennyi élő részvevőjének.

Soha el nem muló kegyetlenné ápoljuk az antifasiszta harc mártírjainak emléket, amely erőt ad további küzdelmeinkhez.

Bakács Béla

Levelék a szerkesztőséghez

Külvárosi problémák

Kellemes érzés fogja el az embert, ha Ségádnak végigjárja a Csapajev utcában.

Gondos polgárok kitakarították az árkokat, állandóan tisztán tartják a gyalogjárókat, több helyen a fákát is bemészelték. Amióta a kocsiutak ki-kövezték, városi nívóra emelkedett ennek a külvárosi utcának a képe. Kellemetlen azonban, hogy ezen a forgalmas utcán a kerékpárosok miatt a gyalogjárón reggelente csak libasorban lehet közlekedni, sőt ha nem vigyáz az ember, testi épsége is veszélyben forog. Nem beszélve arról, hogy esténként a munkából hazatérők nem is használják a gyalogjárót...

Ugyancsak a Csapajev utcában van a Közlekedési Trósz "CFR" elnevezésű büféje, melyről már régebben megírtam azt, hogy mennyire alkalmatlan hely van, de azóta sem történt semmi intézkedés. Most azzal vonja magára a figyelmet, hogy alkalmazottai a naponta összegyűlt szemetet, üres konzervek dobozait és törött üvegdarabokat a vele szembe lévő árkokba helyezik "közszemre", mintha a városi néptanács végrehajtó bizottsága 14.811. számú rendelkezése rájuk nem vonatkozna.

Szeidl István,
a I. Rangfűt gyár dolgozója

Egyes gépkocsivezetőkről

Tapasztalatlanság tudom, hogy nagy a különbség a társasgépkocsivezetők között. Vannak olyanok, akik öntudatosan szolgálják az utazókönnyöségeiket, viszont vannak olyanok is, akik kedvetlenek lenni abban, ha utasok lemaradnak, nem beszélve arról, hogy meg sem állnak a rendes helyeken.

Ez történt április 5-én reggel 6.30 órakor a mikulakai társasgépkocsival. A gépkocsivezető jóval a megállás előtt leállt, mert egy jobaráját fedezte fel és aki fel is szállt. Viszont a megállással, ahol az Otehl dolgozóknak kellett volna leszállniuk és a várakozók kelszállniuk, csak a fenn ülők kiabálására állt meg a gépkocsi, a rendes megállástól távolabb. A várakozók közül így többen, akik nem érték utol a gépkocsit, lemaradtak.

Hej, milyenek találjuk az ilyen magatartást, mert nem az utasok vannak az autóbuszért, hanem fordítva. A gépkocsivezetőknek kötelességük, hogy az utasokat, a veldj elenében, a megfelelő helyre állítsák. Ahogy az Otehl termelőszövetkezet dolgozó elismerik egyes gépkocsivezetőknek elvtársas magatartását, úgy elítélik a szóbanforgó gépkocsivezető viselkedését.

Koltvány Lucsia,
levelező

„Bátrabban fordulunk a fiatalabb játékosok felé...”

— Dobay István, a Fl. Rosie UTA edzőjének nyilatkozata —

A Fl. Rosie UTA labdarúgó csapatának váltakozó sikerrel történő szereplése kétségtelenül rendkívül sokat foglalkoztatja az aradi sportközöleményt. Az idénykezdes előtti barátságos mérkőzéseken és a TSB kupamérkőzések keretében a csapat teljesítménye nagyon rapszódikus volt és a gyengébb játékok voltak túlsúlyban. Az első hivatalos mérkőzésen sem nyújtott a csapat különösen jó játékot, de viszont olyan mindent elsőpről lehesedéssel játszott, amelynek nyomán jogosan tekinthetjük fel, hogy lehesedésben nem lesz hiány ezután sem. Nem úgy történt, mert a bukeresti mérkőzésen — amelyen a csapat talán valamivel jobban is játszott, mint a Dinamo ellen, — korántsem játszott olyan lendülettel és akardással a csapat összes tagjai, mint azt az Aradon játszott mérkőzés után várni lehetett volna. Erről, valamint a továbbított tervéről beszélt Dobay István, a textilyári labdarúgó edzője, aki ezeket mondotta:

— A csapat előkészítése a Dinamo mérkőzés előtt még csak a 60—70 százalékosra érte el, ami a játékon meg is látszott. Nagyon sok hibának voltunk tanúi, viszont a játékosok lendülete, küzdőképessége még 10 emberrel is lehetővé tette a győzelem kivívását. A bukeresti Locomotiva ellen már erősen más volt a helyzet. Ezen a mérkőzésen az első félidőben jobban játszott a csapat, mint a Dinamo ellen, de nagyon sok biztosnak látszó helyzetet hagytunk ki. A második félidőben azután, amikor az iram kissé csökkent, ellenfelünk feljött és számunkra balszerencsés gólokkal szerezte meg a győzelmet. Az első két gólt a kapustól visszatérő labda után érte el a Locomotiva, a harmadik

Dobay István szavaihoz csak azt fűzhetjük hozzá, hogy bizunk a textilyári labdarúgóknak készségeiben feljött játékudásában, amely — ha kellő lelkesedéssel párosul — még sok szép sikerrel szerezhet örömet az aradi sportközöleménynek.

w. l.

Változatos labdarúgó műsor

Rendkívül gazdag és változatos lesz ezen a héten a labdarúgó műsor: a Tavasz Kupában A), B) és C) ligás mérkőzést is játszanak, ugyanígy tartományi meccset. A részletes műsor az alábbi:

Vasárnap délután háromnegyed 5 órakor a Locomotiva pályán a Fl. Rosie UTA és a Petrozsényi Energia találkoznak, míg előzőleg 3 órakor a Fl. Rosie UTA és a Fl. Rosie FZ ifjúsági csapatai játszanak barátságos mérkőzést.

Asztali tenisz csapatbajnoki mérkőzés

Vasárnap ismét itthon szerepel az Aradi Voința asztali tenisz csapata, amely ezúttal a Marosvásárhelyi Dinamo ellen mérkőzik. A vendégcsapatban Verzar, Jakobovits és Böhm szerepelnek és a most Andronachet nélküli aradiak számára ez

a mérkőzés sorsdöntő lehet. Ha győz az aradi csapat, megmaradhat az ország legjobbjainak sorában. Eppen ezért az aradi játékosoknak teljes erőbedobással kell küzdeniük, mert a marosvásárhelyiek ellen győzhetnek.

Tosca Péternek, a zenede könyvelőjének és Rosenberg Elvira igazgatójának szavai, akik most érkeztek vissza a craiovai népi művészeti iskola 50. éves jubileumi ünnepségéről és lelkesedéssel beszélnek a látottakról.

— Az ország összes népi művészeti iskolái közül, mi, aradiak képviseljük az ünnepségen a legelső helyet — mondja Tosca Péter. Boghiu Georgehe elvtárs, a népi alkotás központján hazánk igazgatója meg is jegyezte, hogy a mi iskolánk nagymamája lehetne az ország több iskoláinak a figyelemfelkeltő benyújtott, hogy készüljünk fel jó előre a 125. éves évforduló megünneplésére.

ROSENBERG ELVIRA IGAZGATÓNO veszi át a szót.

— Craiova három kultúrelnyit ünnepelt — mondja. Ezzelre tartották meg a népi művészeti iskola fennállásának ötvenedik évfordulóját, Remus Comanescu érdemeiért és a Nemzeti Színházról töltött 50 éves színeszt jubileumát és az „Oltenia” állami filharmonia szép új épületének felavatását. A kormány a népi művészeti iskola több tanárát munkaéremmel tüntette ki. Remus Comanescu érdemes művész az ünnepelt iskola első évfolyamának növendéke volt. A 86 éves mester ma is játszik és megkapta „a népi művész” címet. A kormány az iskolának értékes hangszereket ajándékozott. A jubiláló iskola ünnepségén a tanuló Ciprian Porumbescu Crai Nou című operettjének próbát. A zenei köröket megoldották, Demian Adrian, Staroste Dumitru, Diaconescu Georgehe tanárok, Tripon Aurel, Cirtiu Adrian, Gulea Ana, Perlan Afrodite, Crisan Anastazia, Barbatel Maria és még sokan mások tanulják az operettet, melynek minden szülő-ének szerepét három tanuló is gyakorolja, hogy minden meglepetés ellen bebiztosítsuk magunkat.

AZ ARADI REGI ZENEDE A FELSZABADULÁS UTÁN, történetek új korszakához érkezett, Fenn

Progresul ITB — Temesvári Stúdió 3:2

Röplabda bukerestiek küzdelem után nyertek a Progresulból Mediana, a Stúdióból Cozonici túnt ki.

A Progresul csapata ma, csütörtökön délután 6 órakor Aradon játszik a Stúdió ellen, a Fl. Rosie UTA tornatermében (Dózsa mozi felett).

Röplabdázó válogatottaink nemzetközi mérkőzései

Az RNK válogatott röplabda csapatai május hónap folyamán több nemzetközi tornán vesznek részt. Törökországban rendeznek tornát, a bábú nemzetközi röplabda tornát, amelyen a világ legjobb csapatai vesznek részt, s a mérkőzésekre a román férfi- és női válogatottat is meghívják. A május elején lebonyolításra kerülő törökországi mérkőzések után május hónap második felében Görögországban vendégszerepel a román férfi röplabda válogatott csapata.

Lovasverseny Pankotán

Az ujaradi Recolta keretében működő lovas edzőközpont vasárnap, április 14-én nagyszabású propagandaköversenyt rendez Pankotán. A verseny délután 3 órakor kezdődik a pankotai sportpályán és azon az ujaradi, pankotai, vladimiresculi és más községbeli lovasok vesznek részt.

A Pronosport nyereségei

A Pronosport április 7-14. számú versenyére összesen 877,298 szelvény érkezett. Nem volt 12 találatos szelvény, így a következő (április 14-15. számú) heti versenyre több mint 80.000 lejt következett át. A heti nyereségek a következőképpen osztódtak meg:

13 darab 11 találatos szelvényvel 14,424 lejt, 241,75 darab 10 találatos szelvényvel 930 lejt, 2356,85 darab 9 találatos szelvényvel 143 lejt nyertek.

Néhány sorban

A finn birchova válogatott befutott szovjetunióbeli turáját és utolsó mérkőzésén Leningrádban a városi válogatottal mérkőzött, amelyből 6:2 arányú vereséget szenvedett.

A zágrábi Medvedgrad focicsapata Temesváron vendégszerepelt legutóbb és a temesvári Energia Technometal terekével szemben 24:10 arányban alulmaradt.

A ploesti nemzetközi sakkverseny második fordulójában a következő eredményeket érték el: Urseanu—Cioclitca 0:1, Potlisch—Kolarov fél fél, Diaconescu—Krogus 0:1, Puc—Dziechlowski fél fél. A többi játszmák függőben maradtak.

Ma dében 12 órakor rajtol Bukaresztben a Scinteia kerékpáros verseny mezőnye. A versenyen Wittmann Ferdinánd személyében aradi kerékpáros is részt vesz.

Az Aradi Népi Művészeti Iskola fennállásának 125 éves évfordulója előtt

SOKAN MEGLEPÉSESEL veszik majd tudomásul, hogy városunk jelentős kulturális intézménye, a Népi Művészeti Iskola, melynek múltján büszkélkedhetünk, hazánk legrégibb ilyen intézménye és a jövő esztendőben tölti be fennállásának egy és negyedik évfordulóját.

Ha az iskola igazgatói szobájának füveszékében fekvő régi iratokat, könyveket lapozgatjuk, megismerjük előtűnik a régi „Zene” alapításának színes és változatos története. Ez az intézmény ugyanis Arad haladó szellemi polgárságának abból az öhajából született, hogy haladjanak a korrall, hivatalos zenészeket és énekeseket taníttassanak ki művészeké és zenei virtuozokká. Az öhaj megvalósításához azonban pénzre volt szükség. Daurer József, Markovits Ignác és Minsger Miklós aradi polgárok 1833 február 15-én abban állapodtak meg, hogy saját pénzükből sorsjegyet vásárolnak és a reménybeni nyereséget egy zene-konzervatórium építésére és berendezésére megszerzésére fogják használni. A megvásárolt sorsjegyeket azonban nem árulták, s így elhatározták, hogy a zene-konzervatórium létesítésének anyagi alapjait társadalmi úton, közadakozásból fogják előteremteni.

Nagyarányi alapítást propagandát indítottak, melynek eredményeképpen Arad város mindenrendű és rangú polgárai nemzeti szívre és vallásra való tekintet nélkül meghozták a döntéseiket a zene-de létesítése érdekében. Az alapítók 1834 március 9-én megalakították az aradi zene-de-velő egyesületét. A zene-de első hajléka Vank Péter Püspök utcai (Balcescu utca) házában volt bérelt lakásban. A növendékeket nemzeti szívre és vallásra való tekintet nélkül 7—15

éves koru telthétes gyermekekből választották ki, akik tandíjkötelezettség nélkül tanulhattak az intézetben. Az oktatás mindennapos volt, a fiúkat és lányokat külön tanították, a kiképzés időtartama pedig hat évben állapították meg.

HOGY MIERT LETT SZÍVÓGYE Arad polgárságának a zeneművelés és oktatás kezdeményezése? Erre a kérdésre egyszerű a válasz. A XVIII. század végén Bécsben hallattak felvirágozott a zenekultúra. A főúri világ tagjai versenyeken maguk is szerepeltek, mint szollik és a Mozart kezdeményezésére indított Amgarten koncertek védőnőségét maga II. József császár vállalta el. A feltörekvő polgárság igyekezett az arisztokrácia szokásaihoz és divatjához igazodni. Mivel közlekedési nehézség miatt Arad igen távoli esett a zenei élet központjaitól, szükségesnek mutatkozott egy szigorú pedagógiai elveket követő zeneiskola létesítése.

Az aradi zenede, megalapítása után jelentős szerepet töltött be a város társadalmi és kulturális életében. 1834-ben, amikor Arad szabad királyi város jellegét nyert, a konzervatórium nagy „hangászati akadémia” rendezett, melyen Wessely zenede tanár szerzeményi hegedűversenyt adta elő. Négy évvel később pedig az aradi polgári körház létesítése érdekében megindított mozgalom támogatására nagyszabású hangversenyt rendezett az aradi színházban, melynek tiszta jövedelmét a körházalapításra fordították.

A konzervatórium és az azt fenntartó egyesület Arad város zenei életének központja lett. Az iskola falain kívül polgárok és előkelőségek háziban mindenütt megindult az akkor nagyon divatos vált kamarazene-játék. Élénk volt az orkesztrális ze-

neművelés is. A divatosabb közönség hajlandósága az édeskes melódia- és leginkább a fűbemászó ofasz operának kedvezett. Rossini és Donizetti kedvelt operáinak egyvelegi, Mayssder hegedűszerzeményei, Romberg csellókompozíciói, Rodde hegedűversenyei. Haydn és Mozart szerzeményei képezték a műsor anyagát. A konzervatóriumnak jól szervezett énekklára is volt, a növendékek és a tanárok aktív résztvevők a színházban tartott operaelőadásokon.

SOK NEMZEDÉKET NEVELT FEL a konzervatórium és kiindulópontja volt több ragyogó művész pályafutásának. Itt tanult Steuer Lajos, hegedűművész és zeneszerző. Itt működött Pichler József, a régi Arad zenepedagógiájának egyik legkiválóbb oszlopa. Hosszú Jakob orgonaművész és karmester, Grünzweig Adolf kitért komponista, aki-nnek jubileumi ünnepségére messzi földről is eljöttek Aradra zenészek és zenebarátok.

1934-ben dr. Goldzieher Albert, az aradi zenekedvelők egyesületének titkára kis füzetet adott ki, az aradi zenede száz éves évfordulója alkalmából azzal a céllal, hogy a kiadvány jövedelme a városi zeneiskola fenntartási költségeit szolgálja. Ekkor ugyanis a zenebarátok létszáma mindössze huszra apadt, s a zenede fenntartását nem biztosíthatta ezeken kevéske hozzájárulások. Arad zenekedvelői a borultatás szerint a megsemmisülés veszélye” fenyegette. A jószágunk zenekedvelők nem is álmodtak még akkor arról, hogy tízenegyzet művelésnek korszakot nyit a zenede történetében a hatalomra kerülő dolgozó nép.

Becsukom a régi öltönyöket tartalmazó gyűjtemény egyikét és ezzel vissza is térek a jelenbe. Hallgatom

A. A.

SZÓLJUNK HOZZÁ!

IFIÁKRÓL — IFIÁKNAK

Ifjú emberek között ültem egy alkalommal és több órán át tartó társalgásból rendkívüli tanulságokat vontam le. Miről beszéltek ezek a fiúk, leányok, akiknek egy része tul volt már az érettségien, több pedig érettségi előtt álltak. Elsősorban az öltözködésről folyt a szó, de arról az- tén kimerítően. Továbbá a sportról, a délutáni sétáról, arról, hogy ki, ki- vel jár s hogy „mit esznek egymá- son” és hasonló dolgokról tárgyaltak. A stílus igen közvetlen volt, mert hi- szen egymásközti a diákok nem tart- ják szükségesnek megvalogatni a legszebb szavakat, hanem inkább „be-bodolnak” egy-egy utszéti gyom- hoz hasonló szöveget. Ugy vettem észre, hogy számukra könnyebb ez a beszédmodor, mert nem okoz külön- bözést a fejtejtést, sőt több esetben igen jól mulattak a dagályos és lealaco- nyító szavak. A jelzők, amelyeket egymáshoz intéztek, vagy amelyeket egymásról mondtak, így hang- zottak: „Te állati!”, „Órült!”, „Az egy ló!” — e szavak voltak a legszebbek, mert a beszélgetés során a jel- zők még súlyosabbá váltak. Senki sem akart adós maradni a másik- nak és a jelzők mind „szébb” és „szébb” tulajdonságokkal ruházták fel sorjába az asztal körül ülőket. Képtelen vagyok beszámolni arról, hogy a társalgás közben hányszor kenedtem el. De annyi bizonyos, hogy nagyon sokszor. Később a változa- tosság kedvéért megdöbbenem. A társaság egyik tagja így nyilatko- gott:

— Kér az öregekre szót pázarozni, mert bennünk, fiatalok egy szik- rányit sem becsülnek.

Pillanatnyi szünet után feszí- nyokra szakadt az eddigi összhang. A „patinás” jelzők megmaradtak, azonban az ifjú „elvi” álláspontja el- len ostrom indult. „Barom!” — álta- pitotta meg valaki tömören. „Téged aztán nem is becsülhet senki!” — A megállapítás durván elvonkoztá- totti: „Hogy merészelsz általánosí- tani?” „Az öregek értünk is „vere- kedtek”, miért vetnének meg most bennünket?” „Marha vagy! Apám és jóanyám nem csupán kötelességér- zéssel görnyed, hogy én egyetemi végzettséget szerezzek. Szeretnek is és ahol ez az érzés megvan, ott a becsüléssel párosul!”

— Oh, te kökörszakbéli. Hol a pó- rázon vezető mammut? — vágott vissza a vitáindító.

De letorkolták: „Aki becsülésre tart igényt, bárki is legyen az, igye- kezzék kiérdemelnit!”

Az utolsó mondatot csend követte és még a cinikus „nem becsült” fia- talemberek is torkára fagyott a szó.

Végre egy pontosan megfogalma- zott mondat. De e mondat tartalma komolyan elgondolkasztó. A köles- nös megbecsülésről eddig nagyon ke- veset beszélünk. Pedig kellett volna beszélni! Mit is akart valójában ifjú barátunk, aki az ifjúság becsülésé- nek hiányát veti az idősebbek szemé- re. Körülbelül azt, hogy az idősebbek feltétel nélkül tisztelik a fiatalsá- got, Tisztelet mindazok számára, akik megbecsülésre tartanak igényt, mert ez bizonyítja, hogy nem közöm- bösek semmiféle megnyilvánulással szemben. De tagadhatatlan igazság, hogy a megbecsülést csakis tettekkel, példaadó magatartással lehet és kell

is kivívni. Már most hogyan igényli ez a szépművészet, megbecsülést, ha ál- landóan „vadallat” és más hasonló jelzőkkel tünteti ki, csakugy baráti „becsülésből”, környezetét? Ha a közvelen kebelbarátait semmibe ve- szí, mint vélekedhet ezek öröla és hogyan várhat megbecsülést mind- ezek után mások részéről. Ugy gon- dolom ennél az ifjunál baj van a nevelés körül is. Aki így vélekedik az idősebbekről, azzal szemben az anya- és az apa elmulasztotta szülői köte- lességét, magárahagyta gyermeké- ket. Sajnos azt kell megállapítanom, hogy fiúk elsősorban őket és tárad- zásaikat nem értékel. Hiba van te- hát ennél az ifjunál a neveléssel. Fiataljaink gondolkodnak, agyuk olyan, mint a száraz szivacs, amely ha vízhez ér, magába szívja legyen az kristálytisztá, vagy szennyes. Hogy nagy mértékben tisztá, neies gondolatok szivódjanak fel az ifjui agyukba arról főként nekünk, idősebb korosztálybelieknek kell gondoskod- nunk.

A fiatalok képzelete csapongó. Gondolkodásuk javarészt a pillanat- nyi benyomásokon alapszik. Nincs kellő tapasztalatuk, nem tudnak meg- felelően általánosítani. Így könnyen téves gondolatok utvesztőjébe kerül- het a fiatal ember s ilyen körülmé- nyek folytán mindenre jobban igényt terthat, mint a megbecsülésre. So- kakat megzavart, viselkedésük után ítélnék meg. Aki ostoba jelzők pufog- tatásával kíván kitűnni, cselekedé- teiben is hasonlóan nyilvánul meg. Ebből ered az, hogy sokan így pa- naszkodnak: A fiatalok nem udvaria- sak. Nem adják át ülőhelyüket a vil-

lamoson. Arra várnak, hogy más kö- szöntse őket előre. Kalappal állita- nak be színházba, moziba, vendéglő- be, lakásokba és így tovább. Általa- nosítani nem lehet és nincs is szán- dékomban. De elemi hibaként meg kell említenem mindezeket, mert las- sacskán szokássá válnak egyeseknél s egy szép napon ilyen apróságok miatt az így gondolkodó és cselekvő ifjú emberek nemcsak mások megbe- csülését, de önbecsülésüket is elvesz- tük.

Nem illő oly hangosan beszélni, mint ahogy e társas asztalnál is történt, mert ez rossz benyomást kelt másokban. A tartózkodó, udvarias vi- seledést mindig jobban becsülik, mint a hangos, hivalkodó magatar- tást.

Ma nem becsüli le senki a fiatal- ságot, mert ilyen fejlődési lehetősé- gei, mint a mai ifjúságnak egyetlen egy generációnak sem voltak. És ő, ez a megdöbbenés fia sem han- gszathatja sokáig a megbecsülés hiányát, mert ha lassan is, de eljut majd ez értelméhez, amit minden meglontoltság nélkül kimondott és a nevelőmunka folytán rájön, mily helytelen volt megállapítása. És ha rájön, elsősorban szüleiével szemben változtassa meg magatartását.

Es még valami. Sok üres értelem- nélküli órát el át több fiatalember. Miért? Mert unatkozik? Pedig meny- nyivel hasznosabb lenne, ha létük minden pillanatában a tökéleteset, az igazat, a fennköltet keresnek és nem csupán azt, ami pillanatnyilag meg- felel...

Mi a véleményük erről a kérdés- ről?

Szabó Imre

Lehet-e vitatkozni az izlésről?

Ezt a kérdést a Komszomolszká- ja Práuda vetette fel egyik nemrég megjelent számában, azért, mert a lap tudomásra jutott, hogy Viktor K., az egyik odesszi jóiskola hallgatója, zold csónadrágban és álénksárga zakóban jár az előadó- sokra. Viktor legnagyobb büszkesége egy külföldi sál volt, amelyen ké- zelt festett papagályok úrírtottak.

Amikor egy alkalommal a barátai tréfasan megjegyezték, hogy ebben az öltözködésben ő maga is papagály- hoz hasonlít, Viktor megsértődött.

— Nekem a sárga és zold színű ruhák tetszenek — mondta — ilyen az izlésem, márpedig az izlésről, — mint mondani szokás — nem lehet vitatkozni. A Komszomolszkája Prá- da szigorúan elítéli az ilyen és ha- sonló eseteket és felhívja az ifjúságot szorgosan járni, hogy harcoljanak a Nyugatot majmoló, izléstelenül öltöz- köző ifjak magatartásával szemben.

Hasonló esetek nálunk is igen gyakran előfordulnak. A szinkála legellenlétesebb árnyalataiba öltözött „ultramodern” ruhákat viselő ifjak sokszor jeltávják magukra figye- lémüket. De próbáld csak azt mon- dani nekik, hogy ez, vagy amaz iz- léstelen, nem szép, mindjárt készek az izlés, az öltözködés hamis beállí- tottsága szabadságára hivatkozni.

Lehet-e hát vitatkozni az izlésről? Igen, lehet, sőt kell, mert a jenti ese- tekből is nyilvánvaló, hogy lehet va- lakinek olyan hajlamosodott izlése, a- mellyel egyenesen szükséges vitába szállni.

Egy fiatalembernek az izlését, kul- turáltságát, általános szellemi fejlet- ségi jök, látókörének szélessége, ér- zelmi gazdagsága határozza meg. A kulturált ember mindig csinosan, tisztán öltözködik. Meni csak, keresd fel otthonában és meglátod ott is mily- len izléssel válogatta össze környe- zetét. Nyisd ki a könyvszekrényét és meglátod az érdeklődési körét. Figye- ld meg milyen társaságba szeret járni, melyek a kedvenc szórakozási és másis véleményét alakíthatja róla.

A műszocialista esztétikánk nem túri el a sablont, a „szabványt”. A mi esztétikánk megköveteli, hogy ifjú- ságunk szellemi igénye széleskörű és sokféle legyen. Az emberek jóíz- lése persze különféle lehet, de a szép fogalmának meghatározása — az egységes nálunk. A szépség utáni vágy nem jényűzés, éppen mert az igazi szépségnek semmi köze a szükség- telen, felesleges cicomához.

A kibicsakított izlésű emberekkel tehát lehet, sőt kell vitatkozni az iz- léstől, meg kell nekik magyarázni, hogy amit ők szépségnek tartanak, az a legtöbb ember szemében csúri-csúré, kiabáló, durva izléstelenség. De arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy az izlés nem önmagától alakul ki. Fokozatosan formálódik már zsenge gyermekkorától kezdve. A pionir- és IMSz-szervezeteknek ezért fokozato- san jóízűre kell nevelniük a fiatal- lókat.

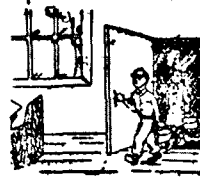
K. A.

NE TEDD TÖBBÉ...!

Viharos ment csilingelése,
Péter az utcát figyelte.
Dehogyan vette észre, nem ám,
míg ő ül, egy nénihe áll.

A terembe siettek
kicsi osztálytáranód meg te.
Milemed csorbát szenvedett,
mert beléptél öltötte.

Bejöttél az irodába,
hát az ajtó miért dohog?
Magszokta azt réges-régen,
aki belép, előbb kopog.

Ebben vajon nincsen hiba?
Héttől mentél a moziba,
holott — tudod — a szabályzat
tiltja ezt a kisdiktánk.

(A rigmusokat Juhász
Zoltán írta.)

IFJU SZÉLHÁMOSOK

Az Unita, az Olasz Kommunista Párt napilapja, „Megtörtént” című rovatában azokról a munkakerülő nagyvárosi fiatalokról ír, akik ha- felhőnek a világvárosok tolvajai, szélhámosai, a tőkés or- szágokban szinte mindennapi látványt nyújtanak az iskolába anyagi körülmények miatt nem járó züllött, megárahagyott lélekornak — akik, mivel senki sem törődik velük, a legintenzívebb ötletekkel próbálják magukat fenntartani.

Az Unita Francesco Gambino-ról a „Legötletesebb” ifjú római szélhámosról ír, aki nemrég került javítóintézetbe. Ez a „nagyremé- nyű” fiatalember nem kevesebb mint 670.000 lírát csalt ki 560 emberlől, a legkörülményesebb módon. A borzalmas marcellinei bányászercsét- lenség után hamis igazolópapírokkal járta Róma házait, mint a sze- rencsétlenség áldozatainak egyik hozzátartozója. Az őszel és a téleleji napokban a „magyar gyermekeknek” gyűjtött ugyancsak hamis papírok- kal. Legutóbb azonban nem vált be ötlete, amikor is Mindszenthy bíboroson akart „segíteni”. Elsőnek Salvatore Popalando elkészít ke- restet fel és előadta jövelete célját. Körülírtam monda el, hogy az olasz ifjúság aranyérmet akar jutatni Mindszenthy primásnak.

— Fiam ne tréálj! — felelte a lélekész s már fel is vette a telefon- kagylót és a rendőrséget hívta.

Olasz Makarenkora volna szükségünk, — fejezte be cikkét az Uni- ta, hogy megments és jó úra tereje ezeket a nyomorlót szerencsétlenek- kévtől gambinokat.

Mit olvasnak a diákok?

A NEVELOKET mindig érde- kelte, hogy az ifjúság mit olvas. De érdekelte az írókat, a szülő- ket és mindenkit, aki szívén vi- veszte a kölcsönzött könyvet.

Nézünk meg, hogy városunk egyik középiskolájában, a 3. szá- mu liceumban, mit olvasnak az ifjak?

Elsőször a könyvtárba nézünk be. A könyvtáros bácsi — maga is pedagógus — a legmagyobb hoz- zántéssel és szeretettel foglalkozik az ifjú olvasókkal. Ismeretes, hogy a legtöbb olvasó, a felnőtt is, „sugalmazott” könyvet olvas. Vagyis olyat, amit mások ajánla- nak. Ajánlja is a könyvtáros bá- ci, kinek-kinek az életkora, elő- zetes olvasottsága és osztálya kö- zöz olvasmányai szerint. A ki- csik — V.-VII. osztályosok — természetesen a kalandos, habo- rus, utazási, felfedező és indián- regényeket keresnek. Verne Gyula, Cooper, Móra Ferenc és a legújabb szerzők könyvei a legolvasottab- bak.

Bár volna több az ifjúsági történelmi regényekből — halljuk a könyvtár vezetőjétől.

Körülnézünk a polcokon. Szinte alig van újabb megjelent könyv, amely itt meg ne volna. Egy kis legényke éppen a „Buda hőse” cí- mű közkezdelt regényt keresi, a másik Gárdonyi-t kéri. Könyv nél- küli nem megy el senki. A hanyag- tanuló kaphat-e könyvet? — kér- dezük (Erről újabbakat sokat vi- táznak a szakértők). A könyvtáros szerint csak a több tárgyból bu-

kott tanulót tilthatja el osztály- főnöke a könyvtár látogatásától. Hosszabb-rövidebb időre azt is el- tilthatja, aki megroggya, vagy el- vesztí a kölcsönzött könyvet.

A sok kis olvasó azonban nem elégszik meg csak az itteni olvas- tivalóval, sokan járnak a városi ifjúsági könyvtárba is.

A nagyobb diákok, vagyis a VIII.-X. osztályosok már tudato- sabb olvasók. Egyidőben ügyes olvasónaplókat vezetnek. Képek- kel, rajzokkal, lapvivágásokkal dí- szítik, tömör beszámolókból állott egy-egy ilyen napló.

ÚJÁBBAN AZ ELOADO TA- NAROK arra igyekeznek nevelni és szoktatni növendékeiket, hogy az olcsóbb kiadványokat megvásá- rolják. Ennek az a haszna, hogy a tanulók jobban megbecsülik a könyvet és évek alatt kis „kézi- könyvtár” tesznek szert. Minden osztályból legalább 15-20 gyer- mek vásárolja rendszeresen a Tanulók könyvtárának megjelenő kötetét, veszi a Kincses Könyvtár sorozatát és a népszerű tudomá- nyos füzeteket.

Igy az esti tagozat IX. 6. osz- tályból Asztalos József, Popovits József és mások szinte teljes so- rozatot vettek a fenti könyvekből. Ez az osztály egyébként is buzgó kis olvasókból áll. Fritz Ferenc, aki különben színleles tanuló, irodal- munk megkezdését kedveli. Egyik rokonától szep klasszikus sorozá- tokat kapott. Rendre olvassa Mik- száth és Jókai remekét. Állandóan tájékozódik az új könyvekről. A „teljes kiadások” érdeklik. Olva-

RAJONI VERSENYEN

Megyünk Aradról Ez- zel a reménységgel in- dultak az elmúlt hete- ben a pionirok és is- kolások dallal, táncal a héatosztályos iskolák rajoni versenyére. Az- után eljött a nagy nap. A rajoni versenyen valamennyien izgalom- mal jelentek meg. A rajoni IMSz bizottság pionir osztálya, a raji- ni néptanács tanügyi osztálya gondoskodott arról, hogy az itt előtűtött időt a kis, megkedvelők számára felelhetetlen- né tegyék. Nehéz választani, hogy a román, magyar, vagy orosz, német népviselethe öltözött fiúk, leányok táncollak-e szebben. A verseny tartományi szakaszán a parkotai héatosztályos iskola énekkara, a vingai magyar és román, s a szécsányi, valamint a vladimirescul németnyelvű iskolák táncosportjai fogtak résztvevni.

Képünkön a zimándközi magyar héatosztályos iskola magyar tánc- csoportjának tagjait láthatjuk.

Készülnek a VIT-re

CSODÁLATOS LESZ...

Vessünk egy pillan- tást a jövőbe, nézzük meg mi lesz Moszkvá- ban a Fesztivál idején, látogassuk meg azo- kat, akik már most készülnek a nagy ese- ményre...

Julius 28-a van. Ra- gyogóan süt a nap. Kék fényben fürdik az ég. Az emberek óriási festői plakátok mellett sietnek el a Szadovoje körút irányába. Az Össz-szövetségi Mező- gazdasági Kiállítás fő- bejáratánál gigászi vi- rágkorlátként tarkallik a tömeg. Itt gyűltek össze a föld országai- nak küldöttségei, hogy megkezdjék ünnepi fel- vonulásukat Moszkva utcáin. Egymás után érkeznek a gépkocsik, amelyeket virágbori- tott a művész gazdag képzelete. Lassan megindulnak a körúton. Motorbiciklis ifjak vi- szelik előlük az orszá- gok címereit. A mosz- kvaikak megismerkednek a találkozó résztvevőivel. Dalok, üdvözlések szár- nyalnak, mosoly ragyog az arcokon és virágosó

zuhog az utvonlra, a- melyen a vendégek el- haladnak.

A Zubov tér után megáll a menet és a vendégek most már gyalog mennek tovább a Leninról -elnevezett központi stadion felé, ahol a megnyitói ünne- pélyt rendezik. A szin- pompás virágáradat be- ömlik a stadionba és el- lepi a tribünöket. Ma- gasba emelkedik a zászló és a fehér ga- lambok száza majd- nem teljesen elakarják az eget.

A galambokkal már most elkezdtek a „pró- bákat”. A moszkvai Kaucuk üzem komszo- molistái a gyár egész ifjúságával együtt tíz- emeletnyi magasságban központi fűtéssel és me- legvízzel ellátott helyi- séget rendeztek be a galambok számára. Füg- gökálthetők álló „lak- osztályokban” nevelik fiókáikat a galambca- ládok. A Fesztivál első napján száz galambot eresztettek fel a Kau- csuk-üzem dolgozói.

Szakmai összejöve- teken kívül a közös ér-

deklódési körök is ren- deznek találkozásokat. Elsőszor fordul elő, a fesztiválok történeté- ben, hogy megrendezik az ifjú halászok találko- zóját. Egy szép napon az amatőr halászok fel- kerekednek majd hor- gászbotjaikkal, gépkoc- sikra szállnak és el- mennek az Ucsinszkij halastóhoz, halászni, megkóstolják hallevé- süket, táborfüzet rak- nak, együtt dalolnak.

...Az ünnepi hangulat elárasztja Moszkva ut- cáit, tereit és parkjait. Az Oszdtánki parkot megvilágítja a gamma- ti és függő országok if- júsága iránti szolidari- tás szimbólumként ki- gyult hagyományos tá- bortűz.

Egymást követik az ünnepévek augusztus 11-ig, a Fesztivál utolsó napjáig. Este a stadion lámpái a bucsuzó pá- rokra vetik majd fényü- ket. Az utolsó találko- zásnak a „bucus éjsz- kája” lesz a neve.

Igy készül Moszkva ifjúsága a fiatalság ünnepéjére.

Aradi sportversenyek a Fesztivál tiszteletére

Julius hónap végén találkozunk Moszkvá- ban a világ minden részéről odasereglo fia- tokkal, hogy baráti sport- és kulturális ta- lálkozók keretében te- gyenek hitet a béke, a népek békés együttélése mellett. Ezen a talál- kozón hazánk fiatalsága is résztvesz és minden

bizonyít Aradról is sokan lesznek, akik a moszkvai Világifjúsági és Diák találkozó meg- jelennek. — A moszk- vai Fesztivált megelő- zően Aradon csakugy, mint az ország más vá- rosaiban Fesztiválokat rendeznek a moszkvai találkozó tiszteletére és ezek keretében számos

sportversenyre is sor kerül. Aradon most van folyamatban a Fesztivál tiszteletére rendezendő sportver- senyek tervezetének kidol- gozása és ezeken a versenyeken a sport- szerető fiatalok nagy számban vesznek majd részt.

sótsága megmutatkozik hibátlan írásbeli dolgozatain. Meggyőződé- ssel mondhatjuk, hogy majdan mű- velt, jóízű olvasó lesz belőle.

Babocsik József a lexikonokat, ismeretárakat kedveli. Eszreveh- tő érdeklődésén, hogy „általános műveltség” törekszik. Sokat — jobbra jóízűssel válogatott szép- irodalmat olvas — Kráitz Sándor. Érdekes, hogy az osztályból a bennlakók mindig egy-egy divatos munkát böngésznek. Valaki bevisz a diákhonba egy-egy Verné, vagy utleirást s aztán ez jár kéz-ről-kézre.

Igen szeretik a növendékek, ha a tanár felhívja a figyelmüket egy- egy új könyvre. Minden osztályban sok lelkes olvasója van a megje- lenő könyvek ismertető Irodalmi Tájékoztatónak. Az újdonságok annyira érdeklik a fiukat, hogy pl. számotírtják a Korunk, az Igaz Szó, az Utunk és a nagyon izlése- s Nagyság megjelenését is. Vasár- nap délelőtt — különösen a sport- barátok — egy-egy órát a Köz- ponti Könyvtár olvasótermében töltnek. A hazai és a külföldi ké- pes sportújságokat tanulmá- nyozzák! Persze, belekukkantanak a természettudományos, irodalmi és művészeti folyóiratokba is.

Hány volt növendékből így lett könyvtárlátogató — és még ma is buvárdok folyóiratolvasó...

ERDEKES A NAPPALI TAGO- ZAT VIII. b. osztályának „olvas- mány — görbete”. A fiúk meg- csak most pontakoznak ki a ka-

landos olvasmányok izgatásából. Már tudják, hogy a „ponyvare- gény” mélyezzo, romboló hatású. De ahogy egyikük mondta: „Tud- juk, hogy hazugság, de olyan ér- dekes.”

A „ponyvantápnóllás” hamaro- san kimerül. A ponyva ellen a jó irodalommal — és a guny fegyve- rével lehet legjobban harcolni! Ezt meg is tesszik a szakos tanárok, jó- zsanul gondolkodó tanulók.

Vannak érettségiző tanulók, akik már előjövendő élethivatásuknak megfelelően olvasnak. Így Lengyel Zoltán műszaki munkákat, Orosz Tibor természet tudományos és népszerű orvosi műveket, Pa- riza Árpád agronómiai könyveket olvas.

Martin Tamás orvosnak készül és az érettségi előkészületen kívül, már a „felvételi” is olvas”. Molnár Szabolcs, noha mérnöknek készül, azért az irodalmi olvas- mányokat sem hanyagolja el.

A X. a. osztály két „irodalmá- ra” Lengyel József és Kovács Ist- ván. Magyarszakos tanárnak ké- szülnek. Már nagyon várják, hogy a legújabb rendelkezés értelmében rendezett előkészítő tanfolyam megkezdődjék. Addig is szorgal- masan olvasnak.

Es mi örömmel látjuk, hogy a jövőendő értelmisége a „legjobb ba- rátot: a könyvet” is felhasználja tudása és műveltsége kialakí- tásában.

(—y—s)

A „Vörös Lobogó” szerkesztősége és kiadóhivatala:	Karl Liebknecht utca 2-4. szám.	Telefon:	Szerkesztőség: 33-02, 33-05, 30-87, 35-69.	Kiadóhivatal: 16-92.	Nyomda 20-77.	Intreprinderea Poligrafică Arad.
---	---------------------------------	----------	--	----------------------	---------------	----------------------------------